

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **nezl. A. M.**, zastoupený JUDr. Uljanou Kurivčakovou, advokátkou se sídlem Pařížská 127/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2018, č. j. OAM-759/ZA-K08-ZA05-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2018, č. j. 53 Az 7/2018 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nezletilému žalobci nebyla shora uvedeným rozhodnutím žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. S odkazem na argumentaci v rozhodnutích vydaných v řízeních o žádostech rodičů žalobce neshledal důvody ani pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, když tvrzenou obavu z problémů na hranicích a vyřizování cestovního pasu posoudil jako spekulativní a nepodloženou. Informace nevládních organizací sice upozorňují na problematickou situaci ohledně osob vystupujících proti režimu, avšak žalobce sám takto ohrožen není, odůvodněný strach z pronásledování tedy nebyl shledán. Žalobce rovněž nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny, neboť žádnému z rodinných příslušníků žalobce nebyl v České republice azyl udělen. Dále žalovaný uvedl, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona

o azylu. K možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že žalobci nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy, neboť z příslušných informačních zdrojů k bezpečnostní situaci v Ázerbájdžánu bylo zjištěno, že v zemi původu neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jenž by mohl žalobce vystavit nebezpečí vzniku vážné újmy. V zemi v roce 2016 došlo k ozbrojeným střetům ohledně sporného území Náhorního Karabachu mezi arménskými a ázerbájdžánskými jednotkami, kolísavá bezpečnostní situace v tomto regionu se ale žalobce nedotkne, neboť jeho rodina před opuštěním země žila v hlavním městě Baku. K doplňkové ochraně za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu žalovaný uvedl, že z učiněných zjištění nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) zamítl. Podle krajského soudu závislost právního postavení nezletilého žalobce na právním postavení jeho rodičů se v zákonu o azylu projevuje tím, že žalobci by jakožto rodinnému příslušníkovi (synovi) dvou jiných žadatelů o mezinárodní ochranu mohl být přiznán azyl dle § 13 zákona o azylu nebo doplňková ochrana dle § 14b zákona o azylu, pokud by alespoň jednomu z žalobcových rodičů (popř. nezletilých sourozenců) byl udělen azyl dle § 12 nebo § 14 zákona o azylu nebo doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu.

[3] Krajský soud přisvědčil žalobci v tom, že je příslušníkem sociální skupiny rodiny, a následně se zabýval tím, zda je jeho rodina v zemi původu vůbec vystavena pronásledování, resp. zda mají její příslušníci odůvodněné obavy z pronásledování pro příslušnost k rodině. Žalobce, jenž se narodil na území České republiky, prozatím nebyl osobně vystaven žádným aktům pronásledování, resp. hrozby pronásledování. To ovšem samo o sobě nevylučuje, že by nemohl být pro svoji příslušnost k sociální skupině pronásledován v případě, že by vycestoval do země původu. Podmínky pro udělení azylu jsou splněny již tehdy, je-li přiměřeně pravděpodobné, že v případě návratu do země původu bude žalobce čelit pronásledování (viz rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82). Při posouzení otázky, zda je naplněna požadovaná míra pravděpodobnosti, se přitom vychází z toho, zda k pronásledování členů téže sociální skupiny dochází v zemi původu ve významném počtu případů. Z toho pak plyne závěr, že je (nebo není) přiměřeně pravděpodobné, že by pronásledování mohl být vystaven i nezletilý žalobce, ačkoliv doposud žádnému aktu pronásledování osobně vystaven nebyl. Ani jeden z žalobcových rodičů nezmínil, že by jim bylo vyhrožováno způsobením jakékoliv újmy jejich dětem, které společně v zemi původu vychovávali (žalobcovi sourozenci). Jednotlivé akty pronásledování, jimž dle jejich vlastního tvrzení byli vystaveni žalobcovi rodiče, nesouvisely s tím, že by byli součástí sociální skupiny (rodiny), nýbrž souvisely s jejich individuálními činy. Krajský soud tedy uzavřel, že není přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce v případě vycestování do země původu mohl pociťovat odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu, že je příslušníkem rodiny svých rodičů, tedy pro příslušnost k sociální skupině.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou opírá o důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Stěžovatel rozporuje závěr žalovaného i krajského soudu, že je osobou, která ve vlasti nikdy neměla žádné potíže z azylově relevantních důvodů, protože se narodil na území České republiky. Stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu z důvodu sloučení rodiny a žalovaný tak měl při posuzování žádosti zohlednit jeho příslušnost k sociální skupině – rodině, jejíž příslušníci jsou pronásledováni.

[6] Stěžovatel má za to, že mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu z důvodu jeho velmi nízkého věku (v době vydání napadeného rozhodnutí X měsíců). Stejně tak měl žalovaný vzít v úvahu nejlepší zájem stěžovatele.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná, neboť nenaplnuje žádný z důvodů přijatelnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[10] Rodinu lze považovat za sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (viz rozsudky ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 – 60, č. 364/2004 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2005, č. j. 5 Azs 159/2005 – 62; ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012 – 45; ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 Azs 230/2014 – 67). Pro udělení mezinárodní ochrany však musí existovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k této skupině.

[11] Krajský soud správně vyhodnotil, že z výpovědí rodičů stěžovatele nelze dovodit, že by problémy otce rodiny jakkoliv dopadaly i na stěžovatele a že by představovaly důvod pro odůvodněný strach z pronásledování jakožto člena rodiny. Stejně tak důvody předestřené matkou stěžovatele nenaplnují zákonná kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. To potvrdil i krajský soud v rozsudku, jenž se týkal žádosti o azyl matky žalobce a jeho sourozenců. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku shledal Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 25. 10. 2019, č. j. 2 Azs 36/2019 – 69, nepřijatelnou. Navíc se ani jeden z rodičů stěžovatele neobrátil s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, které by jim pravděpodobně mohly poskytnout pomoc. Krajský soud zcela přiléhavě v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil, že mezinárodní ochrana není prostředkem ochrany před určitým bezprávím, kterému byli vystaveni rodiče stěžovatele.

[12] Krajský soud posoudil i splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která říká že „*k udělení doplňkové ochrany třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu [resp. čl. 2 písm. e) kvalifikační směrnice] kumulativně – tj., že žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (Nejvyšší správní soud zde presumuje, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu),“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62). Věrohodnost tvrzení stěžovatele, resp. jeho otce krajský soud nezpochybňoval, avšak v souladu s výše citovanou judikaturou uzavřel, že na základě těchto skutečností nelze doplňkovou ochranu udělit.*

[13] V postupu krajského soudu, který žalobu zamítl, tedy nelze spatřovat nic, co by zavadalo důvod hledět na kasační stížnost jako na přijatelnou a podrobit napadený rozsudek důkladnějšímu přezkumu.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou, a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu